

РЕЦЕНЗИЈА

**НА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ „АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ“
ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р ОЛИВЕРА ЃОРГИЕВА-ТРАЈКОВСКА И ДОЦ. Д-Р
БЛАГИЦА КОЛЕВА, ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и Одлуката бр. 1702-244/11, донесена на 124-та редовна седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 7.9.2016 год., избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Биљана Ангелова, редовен професор на Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје,
- проф. д-р Јанка Димитрова – вонреден професор на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензентската комисија е формирана заради изготвување на извештај - рецензија на приложениот ракопис (учебник) со наслов „Анализа на финансиски извештаи“ од авторите: проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска и доц. д-р Благица Колева, наменета за студентите на прв и втор циклус студии на Економски факултет, како и останати единици на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Економски факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот. Учебникот „Анализа на финансиски извештаи“ од проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска и доц. д-р Благица Колева претставува заокружена целина на материјата поврзана со финансиската анализа на основните финансиски извештаи кои ги сочинува еден деловен ентитет, која студентите ја изучуваат на истоимениот предмет – Анализа на финансиски извештаи. Учебникот е наменет за изучување на наведениот предмет од страна на студентите од: втора студиска година (трети семестар) на насоката Финансиски менаџмент и насоката Сметководство, финансии и ревизија, каде што предметот Анализа на финансиски извештаи се јавува како задолжителен, со неделен фонд на часови 3+2+2 и ВО (вкупна оптовареност) од 216 часови, 8 кредити; трета година (петти семестар) на насоката Банкарство, финансии и осигурување и насоката Менаџмент и претприемништво, четврта година (седми семестар) на насоката Бизнис информатика (Факултет за информатика) и трета година (петти семестар) на насоката Бизнис администрација (Факултет за туризам и бизнис логистика), каде што предметот е избран, со неделен фонд на часови 2+1+1 и ВО (вкупна оптовареност) од 120 часови, 6 кредити.

Податоци за обем на ракописот. Учебникот содржи 285 страници, со повеќе табели, графикони и практични примери кои им овозможуваат на студентите многу полесно разбирање и совладување на оваа практична проблематика. На последната страница се сместени релевантните библиографски единици кои ја третираат проблематиката на анализата на финансиските извештаи. Трудот е пишуван во А4 формат, со нормален проред, со употреба на фонт Times New Roman и големина на буквите 12. Сметаме дека обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите согласно со предвидениот број на часови и одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов. Трудот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое од теоретски и практичен аспект ќе им овозможи на студентите стекнување на умешност во „читање меѓу редови“ на податоците

од основните финансиски извештаи на еден деловен ентитет, со што ќе се создаде јасна слика за финансиската состојба и успешност на ентитетот. Користењето на различните методи, техники и показатели со кои се служи анализата на финансиските извештаи овозможува креирање на солидна основа на значајни показатели со кои се расветлуваат различните аспекти на работењето на ентитетот, кои понатаму се основа за донесување на значајни деловни одлуки. Посебно значајно е изучувањето на оваа проблематика од страна на студентите од насоката Сметководство, финансии и ревизија, Финансиски менаџмент; Банкарство, финансии и осигурување; Менаџмент и претприемништво, Бизнес информатика, како и студентите од насоката Бизнес администрација, со оглед на фактот што финансиските показатели добиени со оваа анализа претставуваат моќно средство кое менаџментот го користи во успешното управување и водење на деловниот ентитет. Не само тие, туку и сите останати стејкхолдери (вработени, држава, широка јавност) ги користат резултатите од анализата на финансиските извештаи како основа за донесување на рационални одлуки за алокација на капиталот. Од оваа причина, сметаме дека материјалот обработен во учебникот се одликува со голема теоретска и практична значајност, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес во оваа проблематика.

Краток опис на содржината на ракописот. Содржински, трудот е конципиран во пет посебни глави, кои ги покриваат тематските единици предвидени со наставната програма. Во продолжение следи кратка презентација на одделните тематски единици.

Во првата глава се обработени поимот, целите и задачата на анализата, воопшто, како процес на испитување на сложените предмети и појави, кој наоѓа широка примена како во природните, така и во општествените науки.

Во втората глава од материјалот се обработени прашања во врска со поимот, видовите и целите на анализата на финансиските извештаи, како дел од пошироката деловна анализа на работењето на претпријатијата.

Третата глава е посветена на деловната стратегија на компанијата и нејзиното место во гранката во која работи, како и односот со конкуренцијата, посебно факторите кои влијаат врз нејзината профитабилност и на можноста за зајакнување на нејзината преговарачка моќ.

Во четвртата глава детално е разработена професионалната регулатива, која претставува основа за подготвување и презентирање на финансиските извештаи и за нивната материјална точност. Со оглед на тоа дека професионалната сметководствена регулатива, под која се мисли на Меѓународните стандарди за финансиско известување / Меѓународните сметководствени стандарди (МСФИ/МСС), дозволува примена на различни сметководствени политики за признавање и мерење на одредени билансни позиции. Посебен дел во оваа глава е посветен токму на влијанието на сметководствените политики врз материјалната исправност на финансиските извештаи.

Во петтата глава, која е најголема во обем, се обработени методите и инструментите на анализата на финансиските извештаи, пред сè користењето на финансиските показатели за анализа на различните аспекти од работењето на компанијата: нејзината профитабилност, ликвидност, задолженост, принос на капиталот, принос од вложување во акции, како и различните облици на левериц (оперативен, финансиски и комбиниран).

Преку ваквиот начин на обработка на проблематиката на анализата на финансиските извештаи, сметаме дека е постигната главната цел на авторите – да им помогнат на студентите да ги разберат суштината, предметот на обработка и различните методи и техники кои оваа анализа ги користи, и она што е посебно важно, преку илустративните примери содржани во материјалот, да можат практично да ја осознаат техниката на анализата на финансиските извештаи. Не само да ги пресметаат одделните показатели, туку да се оспособат истите и правилно да ги интерпретираат и понатаму да ги искористат во деловното одлучување. Да бидат способни, преку анализата на финансиските извештаи, да ги откријат сите пропусти и негативности во работењето, кои понатаму ќе бидат предмет на коригирање, а истовремено да ги идентификуваат позитивностите кои треба да се стимулираат.

Согласно горенаведените констатации, а врз основа на детално анализирање на содржината на ракописот, го даваме следното:

М И С Л Е Њ Е

Учебникот „АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ“ од проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска и доц. д-р Благица Колева претставува сеопфатна целина на материјата поврзана со анализата на основните финансиски извештаи, кои задолжително ги составува и презентира секој деловен субјект. Авторите направиле успешна комбинација на теоретскиот и практичен аспект на проблематиката, со цел да ја доближат предметната материја до студентите и да им помогнат да научат како оваа анализа да ја применуваат во практичната работа. Се надеваме дека на овој начин, преку изучување на оваа проблематика, студентите ќе стекнат соодветни знаења кои понатаму ќе можат да ги применат како во изучувањето на останатите предметни дисциплини, така и во нивната понатамошна професионална работа. На останатите заинтересирани лица, кои практично ја применуваат анализата на финансиските извештаи во секојдневната работа, овој материјал ќе им помогне за полесно разбирање и имплементација на принципите, методите и техниките на анализата на финансиските извештаи.

Со оглед на големото значење кое квалитетната анализа на финансиските извештаи го има за успешното работење на деловните ентитети, како и за потребите на сите заинтересирани стејкхолдери од квалитетни, веродостојни, разбирливи финансиски информации, сметаме дека трудот ќе даде придонес во збогатување на материјата која ја обработува и ќе им помогне како на студентите, така и на пошироката стручна јавност во полесно совладување на оваа значајна проблематика. Од оваа причина, препорачуваме истиот да биде објавен.

Врз основа на изнесеното, имаме особена чест на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип да му предложиме учебникот со наслов „Анализа на финансиски извештаи“ од проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска и доц. д-р Благица Колева да го одобри за издавање.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Д-р Биљана Ангелова, редовен професор, с.р.
Д-р Јанка Димитрова, вонреден професор, с.р.**